

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: Maj-juni, skoleåret 2023-24
Institution	Vejen Business College
Uddannelse	Hhx
Fag og niveau	Innovation B
Lærer(e)	Tove Kristensen
Hold	UVB-Innovation B-hh1221-EF2324-AFS-INN

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Portræt af en entreprenør
Titel 2	Lykke-Per
Titel 3	100 kr. virksomhed
Titel 4	Grøn omstilling – Grønt iværksætteri del 1
Titel 5	Grøn omstilling – Grønt iværksætteri del 2
Titel 6	Konkurrencer indenfor Fonden For Entreprenørskab
Titel 7	Diffusion
Titel 8	Innovationsprocesmodeller
Titel 9	Repetition og årsprøve
Titel 10	SO-3: En del af Grøn omstilling – grønt iværksætteri
Titel 11	Kirsebær eventyret
Titel 12	Ung og egen virksomhed
Titel 13	Innovationsproces adfærdsdesign
Titel 14	Take-away-emballage
Titel 15	Samfundet
Titel 16	Repetition og forberedelse til eksamen

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Portræt af en entreprenør
Indhold	• Innovation og entreprenørskab, Aske Hegelund Myrfeld, Birte Ravn Østergaard m.fl. Forlaget Systime • Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime Udsendelser fra DR1: Danske iværksætter eventyr: Morten Strunge Danske iværksætter eventyr: Johan Bülow Artikel: ”Det kan vi lære af de store vindere”, JP den 18. maj 2017 Foredrag: • Foredrag om iværksættervirksomheden Seaman Chips • Foredrag om virksomheden Bold Drinks v/Lasse Søikilde • Foredrag om virksomheden LIKEconcrete v/Henrik Andersen • Foredrag om virksomheden MuteBox v/Thomas Keller Carstensen
Omfang	15 lektioner
Særlige fokus-punkter	Forløbet indledes med viden om grundbegreber, hvor der arbejdes ud fra forskellige læringsstil efter Dunn&Dunn: kinæstetiker, visuelle, taktile og audiotive. Grundbegreber: Invention, innovation og diffusion, Innovationshøjde, Innovationsformer og kilder til innovation. Eleverne har gruppevis valgt en kendt entreprenør og udarbejdet et portræt af personen med fokus på bl.a. born/made, arketype, årsag til innovation som er relateret til Peter F. Druckers og Saras Sarasvathy kilder til innovation og gode råd fra personen samt diskuteret betydningen af rollemodeller.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejder med fremlæggelse i matrixgrupper, hvortil der udarbejdes en kreativ planche der portrætterer den kendte entreprenør. Hvad eleverne kan lære af rollemodeller/de store vindere er via post-it skrevet på en fælles planche.

Titel 2	Lykke-Per
Indhold	- Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime Film: - Bille Augusts filmatisering af Henrik Pontoppidans Lykke-Per Artikel: ”10 ting iværksættere skal lære af Lykke-Per”, 11. sept. 2018
Omfang	3 lektioner
Særlige fokus-punkter	Eleverne har i par udarbejdet opgaver med fokus på bl.a. born/made, arketype, årsag til innovation som er relateret til Peter F. Druckers og Saras Sarasvathy kilder til innovation. Hvordan fik Lykke-Per ”den gode ide”, Hvilken værdi skaber ideen og hos hvem skabes værdi. Er Lykke-Per en iværksætter, en entreprenør eller en intraprenør? Innovationstype og typer netværk anvendes. Gengiv mindst 10 ting iværksættere kan lære af Lykke-Per. Karakteriser Lykke-Pers forlovede, dvs. Jakobes aktiviteter med børn og skole. Arbejdet med filmen er foregået i et flerfagligt samarbejde med faget dansk. Eleverne så filmen i dansktimerne, derfor det korte omfang.
Væsentligste arbejdsformer	Eleverne har arbejdet i par. Refleksionsskrivning: Hvad har du lært af Lykke-Per?

Titel 3	Foretagsomhed: 100 kr. virksomhed – afprøv dig selv som kreativ iværksætter.
Indhold	Flerfagligt forløb med fagene afsætning og innovation, hvor hver gruppe får tilført 100 kr. risikovillig kapital af VBC. Har gruppen overskud, tilbagebetales de 100 kr. Har gruppen underskud, er indskuddet tabt. Øvrige overskud overføres til ”klassekassen” til fælles fornøjelse. Vindergrupper for hhv. bedste forretningsplan, største overskud og mest innovative idé kåres. Litteratur: Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime

Omfang	15 lektioner + 5 timer fordybelsestid
Særlige fokus-punkter	Der udarbejdes en forretningsplan, hvor der er fokus på teamroller, idegenerering og Business Model Canvas. Foretagsomhed er det største fokusområde, da eleverne arbejder som iværksættere under forløbet. FORLØBETS FASER: 1. Vurdering af egne innovative kompetencer og roller i et team 2. Gruppedannelse og samarbejdsaftale 3. Teamets ressourcer og netværk 4. Afdækning af pains og målgruppe 5. Ideudvikling og udvælgelse 6. Valg af value proposition og forretningsmodel 7. Planlægning og gennemførelse 8. Pitching og præsentation 9. Refleksion og udarbejdelse af forretningsplan
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde med fokus på foretagsomhed og udarbejdelse af genren ”rapport” i forhold til forretningsplanen. Eleverne udarbejder refleksionsskrivning over forløbet. Evaluerings: Mundtlig og skriftlig formativ feed-back.

[Retur til forside](#)

Forløb 4	Grøn omstilling – Grønt iværksætteri, del 1
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.] På Vejen Business College, som af Friluftsrådet er certificeret som et Grønt gymnasium, ønsker vi målrettet at arbejde med bæredygtighed, grøn omstilling og grønt iværksætteri i undervisningen. Det overordnede formål med projekt Grønt Iværksætteri, er at gøre eleverne i stand til at tænke innovativt og kreativt og være handlingsdygtige i forhold til den grønne omstilling i eksisterende virksomheder og ved opstart af egen virksomhed. I forløbet indgår aktive virksomhedsbesøg af længere varighed, hvor eleverne selv får lov til at problemspotte og prøve kræfter med grøn

	omstilling. Projektet giver ligeledes eleverne indsigt og erfaring med grønt iværksætteri, så de inspireres på deres videre uddannelses- og karrierevej i forhold til at kunne omsætte viden om grønt iværksætteri og medvirke til at skabe en grøn udvikling, og dermed være frontløbere i forhold til at gøre Danmark kendt som et grønt iværksætterland. Projektet tager udgangspunkt i elevernes dagligdag på individniveau og afsluttes på virksomhedsniveau, med eleven som grøn iværksætter. Eleverne skal gennem mangfoldighed opnå indsigt i grønt iværksætteri i en bred kontekst. Stor fokus på karrierelæring ift. Erhvervsakademi Sydvest og de andre foredrag (se supplerende stof) Eleverne deltog i casting til TV2 udsendelse ”Min idé – vores mission” hvortil en gruppe blev udvalgt til at deltage i konkurrencen. Gruppen deltog og udsendelsen blev vist den 17. april 2022 på TV2 og på TV2 Play.
Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb] – afgøre, hvilke forhold der har betydning for innovation i samfundet – nationalt og globalt, og derigennem demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder – identificere, formulere og vurdere muligheder for værdiskabende handling gennem innovative processer – anvende innovationsbegreber og innovationsmodeller samt forklare deres forudsætninger – gennemføre innovationsprocessen og ræsonnere over elementerne fra idé til værdiskabende handling – indsamle, bearbejde og præsentere informationer med relevans for innovationsprocessen samt kritisk vurdere informationernes anvendelighed
Kernestof	[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb] Via samarbejdspartnere skabes udvikling af en progression af forløb om FN’s Verdensmål, bæredygtighed, grøn omstilling, cirkulær økonomi, grønne forretningsmodeller og grønt iværksætteri. Forretningsmodeller og værdiskabelse – Værditilbud og værdiskabelse – Forretningsmodeltyper – Økonomisk bæredygtighed Tendenser og aktualitet – Aktuelle tendensers betydning for forretningsmodeller – Metoder til afdækning af aktuelle tendenser

Anvendt materiale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)] Litteratur: Kernestof: • Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime Supplerende: Artikler: • Mange unge hellere vil have adgang til ting end eje dem, JP 04.04.2022 • Ungt par sælger børnetøj på abonnement for millioner • ERHVERV - 30.03.2019 • Antallet af airbnb-gæster slår ny rekord • ERHVERV - 01.03.2019 • https://www.tv2lorry.dk/artikel/unik-vatpind-er-bragende-succes-nu-har-man-indsamlet-millioner?fbclid=IwAR3YLURhR6k_L58qgY2zIG0bz_YtHu_lovPuYH-pRfzGSRxnN42RBRw07uM • Trendsættere inden for deleøkonomisk iværksætteri har fejret 10 års fødselsdag • Cradle to Cradle – din dokumentation på bæredygtige og genanvendelige hygiejneprodukter • Artikel Berendsen Textil Service A/S 27.03.18 • Mød tre iværksættere: Danmark i top med grønne innovatører – men de bliver færre Publiceret 11/02/2020 Foredrag: • Hey Planet v/ stifter af virksomheden • Naturlí v/stifter og direktør for virksomheden • ILoveGlobalGoals v/ stifter og direktør Lotte Hansen • Erhvervsakademi Sydvest v/ Anne-Marie Sørensen Tidsforbrug: 17 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, diskussion i plenum

Forløb 5	Grøn omstilling – grønt iværksætter del 2
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.] Intraprenørskab og spinn-off Danmarks konkurrenceevne i flerfagligt forløb med faget international økonomi Eleverne stillede virksomheder ved Energiens Folkemøde flg. Spørgsmål: Hvilke forhold gør det attraktivt for jeres virksomhed at være til stede i Danmark? Hvilke forhold ville gøre Danmark til et endnu mere attraktivt sted for jeres virksomhed? Hvilken type af medarbejdere efterspørger jeres virksomheder især (uddannelsesbaggrund)? Hvilke fordele og ulemper ser jeres virksomhed i den nuværende energikrise? Ligger der mange virksomheder indenfor jeres branche i samme geografiske område? Og er der i så fald nogle fordele ved det? Hvordan påvirker den danske klima- og miljøpolitik jeres virksomheds mulighed for at være konkurrencedygtige? Arbejder virksomheden efter FN's Verdensmål og i givet fald hvilke Verdensmål? Er bæredygtighed et fokusområde i virksomheden? På hvilke områder arbejdes med bæredygtighed? Har virksomheden fokus på re-cycling (down-cycling) og upcycling? Har virksomheden i overvejende grad en entreprenant eller administrativ ledelse? Hvilke personer/funktioner i virksomheden sætter gang i nytænkning i virksomheden? Hvordan foregår innovationsprocessen i virksomheden? Hvordan mærker du den grønne omstilling i din arbejdsdag? Elever besøger gruppevis forskellige virksomheder. Den samme virksomhed besøges i 2 dage, hvor eleverne arbejder på virksomheden og udarbejder en intern analyse af virksomheden mhp. grøn omstilling og mulig spinoff. Resultatet af arbejdet fremlægges for underviser og erhvervsrådgiver fra UdviklingVejen. (Dette foregår i SO-3 forløb).
Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb] – afgøre, hvilke forhold der har betydning for innovation i samfundet – nationalt og globalt, og derigennem demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder – identificere, formulere og vurdere muligheder for værdiskabende handling gennem innovative processer – anvende innovationsbegreber og innovationsmodeller samt forklare deres forud-

	sætninger – gennemføre innovationsprocessen og ræsonnere over elementerne fra idé til værdi-skabende handling – indsamle, bearbejde og præsentere informationer med relevans for innovations-pro-cessen samt kritisk vurdere informationernes anvendelighed
Kernestof	Berørte kernestofområder: Behov og muligheder, kreativitet og idegenerering, for-retningsmodeller og værdiskabelse, tendenser og aktualitet, samarbejde og organise-ring, foretagsomhed, samfundsmæssige forhold og økonomisk bæredygtighed.
Anvendt mate- riale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angi-velse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)] Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime Dialog med virksomheder ved besøg på messen: Energiens Folkemøde i Esbjerg Kap. 4.6 Intraprenørskab, innovation i en organisation Kap. 15.4 Porter's Diamant Supplerende: Fem krav til en ægte innovativ virksomhed, af Mandag Morgen 4. maj 2015 Syv grunde til at virksomheder ikke lykkes med innovation KLUMME af Mads Kjølner Damkjær 31. maj 2017, Ugebrevet MandagMorgen Motor Stage ApS nomineret til Årets Spinoff, Nyhedsbrev UdviklingVejen Spinoff: www.udviklingvejen.dk/virksomhedstype/ivaerksaetter/spinoff-vejen-til-vaekst.aspx Dialog med virksomheder ved besøg på messen: Energiens Folkemøde i Esbjerg Online foredrag om Kinas grønne omstilling v/Peter Lisbygd Virtuelt foredrag af EPOS bæredygtighed ift. samfund, konkurrenceevne m.m. Gruppevis virksomhedsbesøg i 2 dage Foredrag og workshops med: TagTomat, Bugging og Nabo Farm Undervisningstid = 15
Arbejdsformer	Klasseundervisning og gruppearbejde.

Forløb 6	Konkurrencer indenfor Fonden For Entreprenørskab
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.] Med udgangspunkt i idéerne fra virksomhedsbesøg i SO-3 forløbet, arbejder eleverne frem mod deltagelse i idekonkurrencen for ungdomsuddannelser på Danish Entrepreneurship Festival 2022 og Company Programme, hvor ideen pitches. Der er fokus på FN's Verdensmål, bæredygtighed, innovationshøjde, realiserbarhed, potentiale, pain, målgruppe, Business Model Canvas og at pitche. Eleverne skal kontakte eksterne personer, der kan understøtte deres arbejde med ideen eller "Kill your darling". Der er fokus på "at fejle fast". Handlingskompetencen er central i dette forløb. Eleverne skal kunne arbejde systematisk og kreativt med idéudvikling og gennem foretagsomhed realisere værdiskabende løsninger i praksis. At eleverne beskæftiger sig med bl.a. bæredygtighed og har kontinuerlig kontakt med erhvervspersoner, fremmer den almene dannelse. Eleverne besøger Erhvervsakademi Sydvest i Esbjerg og får feedback på deres idé fra studerende og undervisere. Deltager i et foredrag om at starte egen virksomhed og får gode råd med derfra af entreprenøren bag "Matematikfessor". Som optakt til deltagelse i Company Programme afholdes en intern konkurrence blandt grupperne i klassen. Eleverne pitcher og har dialog med repræsentant fra den virksomhed de arbejder med og med erhvervsrådgiver fra Udvikling Vejen. Der opstilles messestande som er åben for alle interesserede. Udarbejdelse af forretningsmodel og forretningsplan, der anvendes ved konkurrencen Company Programme. Teamet, netværk, markedsgrundlag og salgspotentiale, konkurrenceforhold, målgruppe, marketingmix, strategi, finansiering og budgettering. Samarbejdsaftale udarbejdes og der læres om løsning af konflikter og konflikttrapen. Ved udarbejdelse af forretningsplanen samarbejdes med faget afsætning, som bidrager med såvel teori som metode til arbejdet med forretningsplanen Prototype udarbejdes og pitch øves med henblik på Company Programme 2022/23. Handlingskompetencen er central i dette forløb. Eleverne skal kunne arbejde systematisk og kreativt med idéudvikling og gennem foretagsomhed realisere værdiskabende løsninger i praksis. Samarbejde og organisering er også et omdrejningspunkt i forløbet. For at løse innovationsudfordringen skal eleverne indsamle data og foretage undersøgelser. Her åbnes op for aktiv inddragelse af relevante brugere og andre interessenter i arbejdet med et innovative løsningsforslag.

	Forløbet fremmer elevernes evne til at arbejde systematisk og kreativt med idéudvikling, udvikler værdiskabende løsninger gennem foretagsomhed, opnår viden, kundskaber og færdigheder til at kunne arbejde med innovative processer og fremmer elevernes nysgerrighed og engagement i fagets discipliner. Forløbet slutter med ESP-eksamen.
Faglige mål	– identificere, formulere og vurdere muligheder for værdiskabende handling gennem innovative processer – anvende innovationsbegreber og innovationsmodeller samt forklare deres forudsætninger – gennemføre innovationsprocessen og ræsonnere over elementerne fra idé til værdiskabende handling – indsamle, bearbejde og præsentere informationer med relevans for innovationsprocessen samt kritisk vurdere informationernes anvendelighed -Kommunikere og skabe samarbejde i innovationsprocessen, herunder i samspil med andre fag
Kernestof	Berørte kernestofområder: Behov og muligheder, kreativitet og idegenerering, forretningsmodeller og værdiskabelse, tendenser og aktualitet, samarbejde og organisering, foretagsomhed, samfundsmæssige forhold og økonomisk bæredygtighed.
Anvendt materiale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)] Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systeme Fordybelsestid ved rapportskrivning udgør timer 5. Undervisningstid = 30
Arbejdsformer	Klasseundervisning foregår med korte faglige oplæg, hvorefter eleverne arbejder i teams. Sparring i teams med underviser og relevante samarbejdspartnere. Forretningsplan udarbejdes og der pitches i plenum med feedback fra øvrige elever og underviser. Pitch og dialog med dommerne ved idekonkurrencen til Danish Entrepreneurship Festival 2022 og ved Company Programme Sydvestjysk mesterskaber, samt for de kvalificerede grupper også ved Regionsmesterskab og ved DM. Teams skriver referat af dommernes feedback, dagene i øvrigt og refleksioner over deltagelse på Festivalen 2022 og Company Program 2022/23.

Forløb 7	Diffusion
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.] Diffusion Adoptanter (innovatorer, tidlige tilsluttere, det tidlige flertal, det sene flertal, efternølerne) Seks faktorer, som kan fremme og hæmme diffusion af en innovation (relative fordele, observerbarhed, testbarhed, kompatibilitet, kompleksitet og opfattet risiko) Teknologiske S-kurver Gæringsmodellen At krydse kløften De teoretiske begreber sættes i relation til praktiske eksempler og gruppernes egne ideer.
Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb] – identificere, formulere og vurdere muligheder for værdiskabende handling gennem innovative processer – anvende innovationsbegreber og innovationsmodeller samt forklare deres forudsætninger – gennemføre innovationsprocessen og ræsonnere over elementerne fra idé til værdiskabende handling
Kernestof	[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb] Behov og muligheder Samfundsmæssige forhold
Anvendt materiale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)] •Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime kap. 10 •Innovationsgrundbogen – entreprenørskab og intraprenørskab, Kristian Phillipsen, Forlaget Systime •Om Adoptanter: https://www.youtube.com/watch?v=9QnfWhtujPA •Teknologisk S-kurve: https://www.youtube.com/watch?v=NiNoNYLBabA Undervisningstid = 4 timer

Arbejdsformer	[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.] Korte læreroplæg og efterfølgende individuel- og pararbejde.
----------------------	---

Forløb 8	Innovationsprocesmodeller
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.] I undervisningen var fokus på de overordnede tre tilgange til at arbejde med innovationsprocessen: •Causation •Effectuation •Mix mellem causation og effectuation Under mix-innovationsprocesmodeller arbejdede eleverne med: •Åben innovation •Crowdsourcing
Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]
Kernestof	Kreativitet og idégenerering
Anvendt materiale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsetid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)] Innovations Grundbogen C-B, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime (Kap. 9) Undervisningstid = 4

Arbejdsformer	[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.] Læreroplæg, individuel- og pararbejde. Snapchat blev anvendt som dokumentation for at en opgave var udført.
----------------------	--

Forløb 9	Repetition og årsprøve
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.] Skabe overblik over forløb og skabe tryghed omkring årsprøven, der afvikles under samme betingelser og rammer, som ved en eksamenssituation. Eksamensopgaven er en innovationsfaglig udfordring, hvorved forstås et problem fra virkeligheden som minder om de virkelighedsnære udfordringer som eleverne dels kender og kan relatere til fagligt samt kender fra egen hverdag og fra undervisningen. Udfordringen: ● er en udfordring, der via en innovationsproces konkret kan løses på nye værdiskabende måder ● er virkelig eller virkelighedsnær ● kan forstås, bearbejdes og udvikles via modeller og metoder fra innovationsfaget ● kan bearbejdes med blik for alle tre faser i innovationsprocessen: invention, innovation og diffusion
Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb] – identificere, formulere og vurdere muligheder for værdiskabende handling gennem innovative processer – anvende innovationsbegreber og innovationsmodeller samt forklare deres forudsætninger – gennemføre innovationsprocessen og ræsonnere over elementerne fra idé til værdiskabende handling – indsamle, bearbejde og præsentere informationer med relevans for innovations-

	processen samt kritisk vurdere informationernes anvendelighed -Kommunikere og skabe samarbejde i innovationsprocessen, herunder i samspil med andre fag
Kernestof	[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb] Alle kernestofområder der er angivet i undervisningsbeskrivelsen.
Anvendt materiale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)] Kernestof: • Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime • Litteratur der står anført i undervisningsbeskrivelsen Supplerende stof: • Litteratur der står anført i undervisningsbeskrivelsen 4 lektioner + afvikling af årsprøven (24 timers forberedelse + 1 times fremlæggelse/dialog
Arbejdsformer	Individuel- og gruppearbejde samt dialog på klassen. Gruppearbejde, gruppefremlæggelse og dialog; Gennemførelse af en eksamenslignende situation, årsprøve.

Forløb 10	SO-3: En del af Grøn omstilling – grønt iværksætteri
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.] Det overordnede formål med studieområdet del 3, er at gøre eleverne i stand til at tænke innovativt og kreativt og være handlingsdygtige i forhold til den grønne omstilling i eksisterende virksomheder og ved opstart af egen virksomhed. I forløbet indgår aktive virksomhedsbesøg af 2 dages varighed, hvor eleverne får lov til at problemspotte og prøve kræfter med grøn omstilling. Løsningerne blev mundtligt præsenteret for erhvervskonsulent ved Udvikling Vejen, Ulrik Uhrskov og underviser. Eleverne fik sparring og mundtlig formativ feedback og arbejder videre med løsning af udfordringerne og kan efterfølgende indlede et samarbejde med virksomheden, som de besøgte.

	Forløbet giver ligeledes eleverne indsigt og erfaring så de inspireres på deres videre uddannelses- og karrierevej i forhold til at kunne omsætte viden om grønt iværksætteri og medvirke til at skabe en grøn udvikling. SO3 startede med viden på makroniveau om den aktuelle klimasituation, Danmarks udfordringer ift. vækst og velfærd og viden om Kinas grønne omstilling. Næste step var viden på mikroniveau, hvor eleverne gruppevis arbejdede med grøn omstilling i forskellige virksomheder. Slutteligt arbejdede eleverne på individniveau, ift. hvordan de selv kan bidrage til den grønne omstilling. Eleverne blev især udfordret i forhold til deres globale forståelse og innovative kompetencer samt handlingskompetencer. Eleverne blev dagligt trænet i at kunne reflektere, og afleverede skriftlige refleksioner over eget arbejde.
Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb] Fælles faglige mål Eleverne skal kunne: •Beherske relevante faglige mål i innovation og afsætning •Identificere og beskrive relevante dilemmaer inden for bæredygtighed og grøn omstilling •Analysere en problemstilling ved at kombinere viden og faglige metoder afsætning og innovation •Gennemføre selvstændig faglig research inden for bæredygtighed og grøn omstilling •Søge, udvælge og behandle relevant faglig information •Forklare og gøre rede for de forskellige faglige perspektiver og synspunkter, der knytter sig til de aktuelle, udvalgte dilemmaer •Formidle relevant fagligt stof og forholde sig til den aktuelle samfundsdebat inden for bæredygtighed og grøn omstilling •Komme med løsningsforslag på og idéer til håndtering af konkrete faglige problemstillinger •Diskutere og perspektivere konkrete og selvvalgte faglige problemstillinger •Formidle flerfaglige problemstillinger og resultater mundtligt •Forholde sig kritisk til faglig information og eget arbejde Faglige mål for afsætning: •Afgøre, hvilke forhold der har betydning for en virksomheds afsætning •Identificere, formulere og løse udfordringer vedrørende afsætning, der knytter sig til en virksomheds fortsatte vækst og grøn omstilling

	•Anvende afsætningsøkonomiske modeller •Udarbejde et afsætningsøkonomisk ræsonnement, herunder at kunne forklare sammenhængen mellem en række relevante afsætningsmæssige forhold i en given kontekst •Fortolke og formidle informationer om afsætning i samspil med andre fag Faglige mål for innovation: •Afgøre, hvilke forhold der har betydning for innovation i samfundet – nationalt og globalt, og derigennem demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder •Identificere, formulere og vurdere muligheder for værdiskabende handling gennem innovative processer •Anvende innovationsbegreber og innovationsmodeller •Gennemføre innovationsprocessen og ræsonnere over elementerne fra idé til værdiskabende handling •Indsamle, bearbejde og præsentere informationer med relevans for innovationsprocessen samt kritisk at vurdere informationernes anvendelighed •Kommunikere og skabe samarbejde i innovationsprocessen, herunder i samspil med andre fag
Kernestof	[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb] Samfundsvidenskabelig metode og markedsanalyse Den interne analyse Den eksterne analyse Strategi Forretningsmodeller og værdiskabelse Behov og muligheder Kreativitet og idéskabelse Foretagsomhed Samfundsmæssige forhold
Anvendt materiale.	Forløbets undervisningstid: 40 lektioner Fordybelsestid: 11 timer Marketing - en grundbog i afsætning, Michael Bregendahl m.fl. forlaget Systime Innovationsgrundbogen C, Kristian Phillipsen m.fl. forlaget Systime Foredrag: Kinas grønne omstilling v/Peter Lisbygd Foredrag: Vækst og velfærdsudfordringer v/Tænketanken CEPOS Om årsager til den aktuelle klimakrise: https://www.dr.dk/drtv/se/explainer-hvorfor-har-sommerens-vejr-vaeret-saa-ekstremt-271997 https://www.dr.dk/drtv/se/explainer-hvornaar-er-det-for-sent-at-redde-klimaet-271993 https://www.dr.dk/drtv/se/explainer-har-klimaet-det-bedre-nu-179126

	https://www.dr.dk/drtv/se/explainer -sidste-udkald-for-amazonas 197996 https://www.dr.dk/drtv/se/explainer -kan-regeringen-redde-klimaet-med-en-hockeystav 218842 https://www.dr.dk/drtv/se/explainer -saadan-fik-de-verden-til-at-tvivle-paa-klimaforandringerne 197993 https://www.dr.dk/drtv/se/explainer -hvorfor-er-det-et-problem-at-koralrev-doer 262239 Løsninger på klimakrisen: https://www.dr.dk/drtv/se/den-groenne-optur -hvad-skal-vi-spise 274897 https://www.dr.dk/drtv/se/den-groenne-optur -hvordan-skal-vi-bo 274895 https://www.dr.dk/drtv/se/den-groenne-optur -hvordan-skal-vi-koere 274898 JP 6. april 2017: Den sande historie om Dandream
Arbejdsformer	[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.] Eleverne arbejdede primært i grupper ud fra en virkelighedsnær kontekst med identifikation af problemer/udfordringer i en konkret virksomhed, som eleverne besøgte i 2 dage, opstilling af arbejdsopgaver og besvarelse af spørgsmål. Løsningerne blev mundtligt præsenteret ved brug af præsentationsteknik. Cooperative learning via stjerneløb om FN's Verdensmål. Eleverne anvendte App ift. at fastlægge deres individuelle klimabelastning Eleverne afleverede skriftlige refleksioner over eget arbejde og over forløbet som helhed.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 11	Kirsebær eventyret
Forløbets indhold og fokus	Dette virkelighedsnære forløb bygger på en filmbaseret case fra den virkelige verden, som giver et sjældent indblik ind i maskinrummet på en nystartet virksomhed. Forløbet fordrer et bredt brug af fagets kernestof, samtidig med at eleverne selvstændigt arbejder med virkelighedsnære problemstillinger. Dertil understøtter iværksætterrejsen, som casen tager eleverne med på, refleksioner om iværksætteri som karrieremulighed.
Faglige mål	•Afgøre, hvilke forhold der har betydning for innovation i samfundet – nationalt og globalt, og derigennem demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder •Identificere, formulere og vurdere muligheder for værdiskabende handling gennem innovative processer •Anvende innovationsbegreber og innovationsmodeller •Gennemføre innovationsprocessen og ræsonnere over elementerne fra idé til værdiskabende handling •Indsamle, bearbejde og præsentere informationer med relevans for innovationsprocessen samt kritisk at vurdere informationernes anvendelighed •Kommunikere og skabe samarbejde i innovationsprocessen, herunder i samspil med andre fag
Kernestof	[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb] Formålet med emneforløbet er at eleverne lærer at arbejde selvstændigt og tænke kreativt og anderledes samt anvende grundlæggende begreber indenfor innovation, Fremme elevernes evne til at arbejde systematisk og kreativt med idéudvikling; Udvikler værdiskabende løsninger gennem foretagsomhed; fremmer elevernes evne til at arbejde med forretningsmodeller. Der arbejdes flerfagligt med faget afsætning omkring især forretningsmodeller og marketing-mix
Anvendt materiale.	Anvendt litteratur: • Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime Supplerende: Et iværksættereventyr om Frederiksdal Kirsebærvin. Find filmen her: https://vimeo.com/338644511 Varighed=7 timer
Arbejdsformer	Arbejdsformer: Individuel og gruppearbejde. Der afleveres skriftligt arbejde til hver opgave, hvortil der gives skriftlig formativ feedback og til sidst også summativ feedback.

Forløb 12	Ung og egen virksomhed
Forløbets indhold og fokus	Dette virkelighedsnære forløb bygger på et foredrag af en ung iværksætter En case fra den virkelige verden, som giver et sjældent indblik ind i at være ung og drifte egen virksomhed, med særlig fokus på anvendelse af kunstig intelligens og den tredobbelte bundlinje. Forløbet fordrer et bredt brug af fagets kernestof, samtidig med at eleverne selvstændigt arbejder med virkelighedsnære problemstillinger. Dertil understøtter iværksætterrejsen, som casen tager eleverne med på, refleksioner om iværksætteri som karrieremulighed.
Faglige mål	•Afgøre, hvilke forhold der har betydning for innovation i samfundet – nationalt og globalt, og derigennem demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder •Identificere, formulere og vurdere muligheder for værdiskabende handling gennem innovative processer •Anvende innovationsbegreber og innovationsmodeller •Ræsonnere over elementerne fra idé til værdiskabende handling •Indsamle, bearbejde og præsentere informationer med relevans for innovationsprocessen samt kritisk at vurdere informationernes anvendelighed
Kernestof	[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb] Formålet med emneforløbet er at eleverne lærer at arbejde selvstændigt og tænke kreativt og anderledes samt anvende grundlæggende begreber indenfor innovation, Fremme elevernes evne til at arbejde systematisk og kreativt med idéudvikling; Udvikler værdiskabende løsninger gennem foretagsomhed; fremmer elevernes evne til at arbejde med forretningsmodeller. Der arbejdes flerfagligt med faget afsætning omkring især forretningsmodeller og marketing-mix
Anvendt materiale.	Anvendt litteratur: • Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime Supplerende: Et foredrag af iværksætter Magnus K. Kristensen, TacDane Varighed=7 timer
Arbejdsformer	Arbejdsformer: Individuel og gruppearbejde med dialog og diskussion i plenum.

Forløb 13	Innovationsproces adfærdsdesign
Forløbets indhold og fokus	I adfærdsdesign som innovationsproces arbejdes med fire trin: 1. Definér den ønskede adfærd 2. Analyser barrierer 3. Design din løsning 4. Test det rigtige Eleverne anvender Padlet som digitalt redskaber til at fremme innovationsprocessen. Eleverne gennemfører innovationsprocessen og ræsonnerer over elementerne fra idé til værdiskabende handling.
Faglige mål	•Identificere, formulere og vurdere muligheder for værdiskabende handling gennem innovative processer •Anvende innovationsbegreber og innovationsmodeller •Ræsonnere over elementerne fra idé til værdiskabende handling •Indsamle, bearbejde og præsentere informationer med relevans for innovationsprocessen samt kritisk at vurdere informationernes anvendelighed
Kernestof	Kreativitet og idégenerering • Metoder til divergent og konvergent tænkning • Innovationsprocesser • Designprocesser og visualisering Foretagsomhed • Entreprenørielle handlinger
Anvendt materiale.	• Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime INNO – Din grundbog til innovation og foretagsomhed, Lotte Stenlev m.fl. Forlaget Systime, 2020 Forløb om adfærdsdesign-følg link: https://inno.systime.dk/index.php?id=414 DR1, Manipulator der handler om "Nudging". Følg link: https://www.dr.dk/drtv/episode/manipulator_-nudging_52414 DR1, udsendelsen "Vanens magt", episode 2. Følg link: https://www.dr.dk/drtv/episode/vanens-magt_46896 Varighed=13 timer
Arbejdsformer	Gruppearbejde, hvor skriftligt arbejde afleveres med efterfølgende fremlæggelse og dialog i plenum. Arbejde med illustrationer og visuelle udtryk Inddragelse af eksterne interessenter og brugere Kvantitativ og kvalitativ dataindsamling

Forløb 14	Take away emballage
Forløbets indhold og fokus	Dette virkelighedsnære forløb bygger på en aktuel problemstilling med omfattende brug af take away emballage. Elever skal analysere problemstillingen og fremsætte løsningsforslag. Der er stor fokus på foretagsomhed.
Faglige mål	•Afgøre, hvilke forhold der har betydning for innovation i samfundet – nationalt og globalt, og derigennem demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder •Identificere, formulere og vurdere muligheder for værdiskabende handling gennem innovative processer •Anvende innovationsbegreber og innovationsmodeller •Ræsonnere over elementerne fra idé til værdiskabende handling •Indsamle, bearbejde og præsentere informationer med relevans for innovationsprocessen samt kritisk at vurdere informationernes anvendelighed •Kommunikere og skabe samarbejde i innovationsprocessen, herunder i samspil med andre fag
Kernestof	Formålet med emneforløbet er at eleverne lærer at arbejde selvstændigt og tænke kreativt og anderledes samt anvende grundlæggende begreber indenfor innovation, Fremme elevernes evne til at arbejde systematisk og kreativt med idéudvikling; Udvikler værdiskabende løsninger gennem foretagsomhed; fremmer elevernes evne til at arbejde med forretningsmodeller.
Anvendt materiale.	Anvendt litteratur: • Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime Supplerende: Et opgør med brug og smid væk-kulturen -Nationalt retursystem for takeaway emballager, Europa udvalget 2022 https://www.dr.dk/nyheder/indland/nu-bliver-din-go-kaffe-forandret-dansk-opfindelse-vækker-opsigt Varighed=30 timer
Arbejdsformer	Gruppearbejde, hvor skriftligt arbejde afleveres som PowerPoint med speak-over. Arbejde med illustrationer og visuelle udtryk Udarbejde prototyper Inddragelse af eksterne interessenter og brugere Kvantitativ og kvalitativ dataindsamling

Titel 15	Innovation i samfundet
Indhold	• Innovations Grundbogen, Kristian Phillipsen m.fl. Forlaget Systime, det nye beta-kap. 15 • Iværksætterindblikket 2021, Fonden For Entreprenørskab, • Lokale erhvervspræstationer i kommunerne 2024, IrisGroup
Omfang	Lektioner 5
Særlige fokuspunkter	Entreprenørskab på samfunds niveau: • Innovation i historisk perspektiv • Innovationens betydning for samfundet • Måling af innovative aktiviteter • Konkurrenceevne - Diamantmodellen
Væsentligste arbejdsformer	Ved læreroplæg og gruppearbejde præsenteres og diskuteres aktuelle problemstillinger. Primært gruppearbejde med opgaveløsning.

[Retur til forside](#)

Titel 16	Repetition og eksamenstræning
Indhold	De emner der er angivet i undervisningsbeskrivelsen.
Omfang	5 lektioner
Særlige fokuspunkter	Skabe overblik over faget og skabe tryghed omkring en mulig eksamenssituation. Fokus på forståelse af fagets emner, teorier og fagudtryk.
Væsentligste arbejdsformer	Individuel- og gruppearbejde samt dialog på klassen.

